

kies tegelijkertijd op dezelfde plaats gevonden. Spreker is de meening toegedaan, dat deze kies zeer goed een z.g. melktand kan zijn.

Nadat de voorzitter de heeren van Rummen en Peters bedankt heeft voor de schenking van enkele boekdeelen aan de Bibliotheek, wordt door den heer Waage 't voorstel herhaald, in de vorige vergadering reeds gedaan, om andermaal eenige actie te voeren in zake het behoud van den St. Pietersberg. Hoewel in

't algemeen wordt betwijfeld dat deze bemoeienissen nog succes zullen hebben, wordt er eene commissie benoemd om plannen te beramen, wat nog gedaan kan worden tegen verdere natuurschending. Deze commissie bestaat uit de heeren Beckers, Blankevoort, Nyst, Pagnier en Waage.

De hoop uitsprekende, dat ze eenig resultaat mag hebben, sluit de voorzitter, om ongeveer half negen, de vergadering.

AVIFAUNA der Nederlandsche Provincie Limburg,

benevens eene vergelijking met die der aangrenzende gebieden, door

P. A. HENS, Valkenburg L.

139. *Ciconia nigra* (L.). Zwarte Ooievaar. — Duitsch: Schwarzer Storch.

Fransch: Cigogne brune.

Zéér zeldzame doortrekker. — De Heer J. de Haan berichtte mij, dat voor $\pm$ 30 jaren in de nabijheid van Weert een Zwarte Ooievaar werd geschoten, welke, naar hem door den Heer K. Mollen te Valkenswaard werd medegedeeld, door laatstgenoemde werd opgezet. Het stuk bevindt zich thans nog in de schoolcollectie der Eerw. Zusters Ursulinen te Weert. — Voor zooverre mij bekend, is dit het eenige exemplaar, dat in Limburg werd verzameld. Van belang is nog eene waarneming van den Weleerw. Heer J. Esser te Helden-Panningen. De Heer Esser zag n.l. op 26 Mei 1923 boven de heide nabij zijn woonplaats een grooten vogel, welke statig in N.O. richting overtrok. Volgens zijn kleur (zwart, snavel rood, witte onderzijde) en vorm (zeer groote vlucht, hals, snavel en pooten lang) houdt de Heer Esser, die den vogel op zijn gemak door een sterk vergrootenden kijker kon waarnemen, m.i. hem terecht voor een Zwarten Ooievaar. Het dier stemde geheel overeen met een tekening van *Ciconia nigra* (L.), welke ik den Heer Esser toezond.

De kennis van den waarnemer en de gemakkelijke herkenbaarheid van den Zwarten Ooievaar, geven mij de vaste overtuiging, dat deze determineering juist is. Zoo opvallend is het voorkomen van deze soort hier trouwens niet, wanneer men bedenkt, dat zij, behalve in Limburg ook reeds meerdere malen in Nederland verzameld is. Volgens den Heer R. Baron Snouckaert van Schauburg (*Avifauna Neerlandica*. p. 85) werd reeds in de 18de eeuw een voorwerp bij Amersfoort geschoten en door Nozeman afgebeeld. In 1824 werden 2 of 3 voorwerpen bij Groningen geschoten. In Augustus 1859 werden 2 jongen waargenomen aan den Maasmond, waarvan een in 's Rijks Museum bewaard wordt. Ook in latere jaren verschenen nu en dan exemplaren, meest in den nazomer. In de collectiën van Artis en Wickevoort Crommelin bevinden zich in

Nederland buitgemaakte individuen. Vervolgens werd in 1914 nog een exemplaar te Beekbergen (Geld.) (Club v. Ned. Vogelk. Jaarb. 1915. p. 15) en 1 Sept. 1916 een te Slagharen, Dedemsvaart (O.) (als voren. 1916. p. 19) geschoten. De meeste vangsten hebben in het Oostelijk deel van ons land plaats gehad.

De Zwarte Ooievaar broedt in de bosschen van Duitschland, Oostenrijk, Hongarije, Zuid-Zweden, Denemarken, Oost-Europa, Rusland en het gematigd Azië. Vermoedelijk ook in Spanje. De soort overwintert in Afrika, Indië en China. Soms op Madeira en Japan (vergel. Witherby. *A Practical Handbook of British Birds*. p. 191—192). Zijn voorkomen als trekvogel in Nederland behoeft dus niet bepaald bevreemding te wekken, temeer waar hij herhaaldelijk in het Rijnland is waargenomen, ja er zelfs in de zeventiger en tachtiger jaren der vorige eeuw een paar malen gebroed heeft (le Roi. *V. f. d. R.* p. 94 en „Beiträge”. p. 38). Ook in België verschijnt de soort, alhoewel zeldzaam, op den trek. Dubois (*N. R. d. O.* p. 181) vermeldt daaromtrent: „On la voit très rarement en Belgique lors des passages; observée à Carlsbourg en septembre 1885 et „à Taviere en 1886.” Ridder G. van Havre vermeldt in *Le Gerfaut*, 1922. fasc. II. p. 46, een jongen vogel dezer soort, welke een Deenschen ring droeg en in September 1921 op het domein van Maisy te Chenogne bij Sibret geschoten werd. Deze uit Denemarken afkomstige vogel had dus in het najaar een Z.W. trekrichting ingeslagen. Uit Oost-Pruisen afkomstige vogels schijnen een Z.O. trekrichting in dat jaargetijde te volgen (vergel. F. von Lucanus. *Die Rätsel des Vogelzuges*. 2te Aufl. p. 59). — Vervolgens werd te Herbücht, gem. Neerhaeren bij Lanaeken, in de onmiddellijke nabijheid der Nederlandsch-Limbursche grens, een exemplaar geschoten op 20 Augustus 1902 door den Heer A. Schoenmaekers.

Werner Hagen (*Die Deutsche Vogelwelt*